

ZPRAVODAJ

obce Kryštofovo Údolí

číslo 66
září 2023

Neprodejný pravidelník
pro občany a přátele obce
Kryštofovo Údolí

Slovo úvodem...

Vážení spoluobčané, léto se nachýlilo do své závěrečné fáze a přichází podzim. Během léta jsme měli hned několik příležitostí se společně vidět a užít si teplé večery. Letní kulturní program začal vydařenou divadelní premiérou, kde si místní ochotníci navzájem nastavili humorné zrcadlo. Počasí na letní kino nebylo sice ideální, ale film byl svým odlehčeným humorem pro letní produkci jako stvořený. Údolská pouť i přes otevřenou průjezdovou komunikaci a nestálé počasí proběhla poklidně, a do centra obce zavítala většina místních a stovky návštěvníků z okolí. V září si připomeneme výročí 100 let od spojení Noviny a Kryštofova Údolí v jednu obec. Na památku tohoto výročí pořádáme v sobotu 23. září Novinský mejdan. Pro ná-

vštěvníky je připraveno hudební odpoledne, pro děti poznávací hra částí obce Novina, zajištěno je chutné a bohaté občerstvení. Noblesní kulisou této slavnosti bude novinský viadukt. V průběhu podzimu nás čekají dvě obecní brigády. Ráda bych obnovila tradici obecních brigád na hřbitově, které v posledních letech neprobíhaly. Na konci listopadu bude druhá brigáda, kdy společně dosadíme jabloně do aleje k nádraží. Na obě brigády si pro vás připravíme občerstvení. Předem děkuji všem, kteří přijdou pomoci. Pro děti je připravena beseda s autorem dětských knížek panem Jiřím Žáčkem a dýňování, kdy budeme společně vyřezávat dýně. Vidíte sami, že i během podzimu nás čeká mnoho příležitostí pro sousedská setkání a povídání. K podzimu patří i čištění zahrádek a já bych ráda touto cestou na vás apelovala, pomozte nám prosvětlit obec tím, že upravit, či poréžete dřeviny ve vašem nejbližším okolí. Možná máte na svém pozemku

přerostlý jehličnan, který vám už teď dělá více starostí než radostí. Blíží se termín, kdy se mohou mimolesní dřeviny kácet, už teď si můžete podávat své žádosti na obecním úřadě. Formulář na povolení kácení najdete na našich webových stránkách v sekci úřad – formuláře ke stažení. Pokud nemáte možnost tisku, rádi vám na úřadě formulář vytiskneme. Pomoci vám můžeme i se zprostředkováním kontaktu na šikovné pomocníky s kácením. Během podzimních měsíců proběhne i rozsáhlé kácení břehových porostů v centru obce od barokního mostku směrem dolů k restauraci U Skrblika.

Závěrem mi dovoluji popřát dětem a jejich rodičům šťastný a co nejméně hektický vstup do nového školního roku. Nám všem přeji příjemné a barevné podzimní dny. Podzim je v Kryštofově Údolí krásný, využijte volné chvíle k procházkám po obci a jejím okolí, stojí to za to.

Vaše starostka

V tomto vydání najdete:

2. strana

Usnesení z obecního zastupitelstva 3/2023
Poděkování / Nekrmte nutrie
Dotisk knihy M. Nevrlého
Výzva pro občany poškozené invazí prasat

3. strana

Autobus. spoj Kryštofovo Údolí – Chrástava
Co se děje u dobrovolných hasičů
Socha sv. Kryštofa
Muzeu betlémů svítá na lepší zítřky

4. strana

Byty v bývalé novinské škole mají nájemníky
Placené parkování v obci / Jaká byla letošní pouť

5. strana

Tenisový turnaj Kryštofák Open
10 let fungování Mraveniště
Sběr objemného a nebezpečného odpadu

6. strana

Novinský mejdan

7. strana

Program kulturních akcí – podzim

8. strana

Z údolské kroniky 1928 / Z historie

9. strana

Stěhování do Noviny

10. strana

Kryštof. Údolí se chystá zatancovat s odpadem
Sbírka diakonie Broumov / Placená inzerce

11. strana

Podzimní recepty / Kalendář na rok 2024

12. strana

Co ta hromada toho hnoje?

Usnesení č. 3/2023 z 3. zasedání Zastupitelstva obce Kryštofovo Údolí z 10. 7. 2023

Zastupitelstvo obce Kryštofovo Údolí schvaluje po projednání:

- 1) Rozpočtové opatření č. 2/2023.
- 2) Ceník pronájmů obecních pozemků.
- 3) Nákup parkovacích automatů Ticket-Line7 za cenu 151 800,- Kč bez DPH.
- 4) Cenu parkovného v centru obce 50,- Kč/den.
- 5) Prodloužení nájemní smlouvy MŠ Mraveniště na roky 2023–2026.
- 6) Vyvěšení záměru na prodej části pozemku 262/1 v k.ú. Kryštofovo Údolí o výměře cca 30 m² za účelem zbudování parkovacího stání za cenu 100,- Kč/m².
- 7) Vyvěšení záměru na pronájem části pozemku 624/3 v k.ú. Kryštofovo Údolí o výměře cca 290 m² za účelem udržování zahrady za cenu 2,- Kč/m²/rok.
- 8) Prodej části pozemku p.č. 783/1 v k.ú. Kryštofovo Údolí o výměře cca 180 m² za účelem zbudování vrtu na pitnou vodu za cenu 100,- Kč/m². Náklady spojené s geometrickým zaměřením, kupní smlouvou a vložení na katastr nemovitostí nese kupující.
- 9) Zápis z povodňové prohlídky 2023.
- 10) Rekonstrukci toalet v kavárně U Ježka ve výši max. 190 000,- Kč.
- 11) Ceník inzerce v obecním Zpravodaji.
- 12) Dotisk knihy Kryštofovo Údolí – Putování časem a krajinou

vání časem a krajinou od Miloslava Nevrlého v počtu 800 ks za cenu 240 000,- Kč.

13) Konání sportovní akce Road Classics Liberec 2023 v katastru obce Kryštofovo Údolí.

14) Přepis odběrného místa na elektřinu zpět do majetku obce Kryštofovo Údolí a jeho následné zrušení.

Zastupitelstvo obce po projednání vydává:

1) Obecně závaznou vyhlášku o omezení hlučných činností a o stanovení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu vymezena na dobu kratší pro noci z 31.12. na 1.1., z 30.4. na 1.5., dále v době konání Masopustu a Údolské pouti.

2) Obecně závaznou vyhlášku o omezení hlučných činností a o stanovení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu vymezena na dobu kratší pro akci Novinský mejdan na noc z 23.9. na 24.9. 2023.

3) Obecně závaznou vyhlášku, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 1/2012, požární řád obce Kryštofovo Údolí.

Zastupitelstvo obce po projednání neschvaluje:

1) Prodej pozemku č.230/2 v k.ú. Kryštofovo Údolí o výměře 10 m².

Termíny veřejných schůzí Zastupitelstva obce Kryštofovo Údolí do konce roku 2023

Pondělí 18. září

Pondělí 11. prosince

Schůze se budou konat vždy od 19 hodin v prostorách pudy obecního úřadu. Případné změny budou včas ohlášeny.

Nekrmte nutrie!

Poslední dobou se nám na úřadě množí informace o výskytu nutrií na Rokytce, a to zejména od Údolanky dále proti proudu. Pohybují se po toku podle toho, kde mají dostatek potravy. V souvislosti s tím bychom vás rádi požádali, abyste nutrie nekrmili. Jsou to sice zvířata veskrze roztomilá, ale pořád se jedná o invazivní druh, který může roznášet nemoci a samci mohou být dokonce agresivní. Někteří sousedé je chytají do sklopce a odvázejí, ale bohatě stačí, když je nebudete krmit (a zamezíte tomu, aby se dostaly na kompost) - odejdou samy.

Výzva pro občany poškozené invazí divokých prasat

Vážení spoluobčané, ráda bych vyvolala rozsáhlé jednání s odborem životního prostředí a zástupci mysliveckých sdružení s cílem zamezit masivním nájездům divokých prasat v obci. Jako podklady potřebuji informace od vás. Ráda bych, abyste poslali informace o škodách, které způsobili zvířata na vašem pozemku. Informace zašlete na starosta@kudoli.cz, přiložte 1–2 dokumentační fotografie a číslo pozemku, včetně katastrálního území (Kryštofovo Údolí nebo Novina). Nezapomeňte uvést vaše celé jméno a přesnou adresu. E-maily od vás mi poslouží jako podklady pro toto plánované jednání. Předem děkuji za vaši spolupráci.

Starostka

Poděkování

„PŘIROZENOSTÍ ČLOVĚKA JE HLEDÁNÍ RADOSTI“ říkal Jan Werich. Víme, že se člověk stává i hezcím, když má radost, tak proč se nesnažit?

Včera jsem jednu velkou radost našla. Při cestě domů do Pětidomků jsem konečně jela po upravené cestě a radovala se při pohledu na dobře odvedenou práci. Bylo vidět, že se u ní i přemýšlelo. Nejenže bylo posekáno, ale i upraveno okolí vozovky, včetně živých plotů, porostů a úklidu. Zkrátka mám radost z toho, že když někdo

pracuje s radostí, pracuje dobře a to je pro něj i nás velké štěstí. Největší pochvala mé maminky: “Vidíš, že to jde, když se chce”. Ano vidím, že to opravdu jde a máme z toho velkou radost pane Hanuši! Jen škoda, že vám bylo zakázáno odklidit již seschlé větve z vodoteče, které tam leží dosud... Děkuje moc za zkrášlení našich Pětidomků!

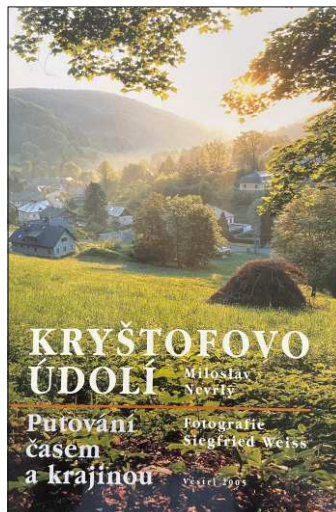
Krásný podzim a hodně radosti všem.

Libuše Chlupsová

Dotisk knihy M. Nevrlého: Kryštofovo Údolí – Putování časem a krajinou

V červenci tohoto roku schválilo zastupitelstvo obce dotisk knihy od Miloslava Nevrlého Kryštofovo Údolí Putování časem a krajinou z roku 2005. Autor knihy RNDr. Miloslav Nevrlý v říjnu tohoto roku oslaví 90 let a my mu za jeho snahu zachytit krásu a historii naší obce a jejího malebného okolí upřímně děkujeme. Uvědomujeme si, že ne každá obec se může pyšnit svou knihou.

Dotisk knihy proběhne po novém roce a o možnosti zakoupení nových výtisků budete informováni.

Autobusové spojení Kryštofovo Údolí – Chrastava a zpět

Jednání o zřízení autobusové linky Kryštofovo Údolí – Chrastava a zpět jsou teprve na svém počátku. Milí spoluobčané, ráda bych Vás touto cestou požádala o Vaše

podněty, potřeby, představy. Napište mi na starosta@kudoli.cz, v jakou denní dobu byste linku rádi využívali, zda v pracovní dny nebo naopak o víkendu. Vaše sdělení

mi poslouží jako podklady pro jednání. Předem děkuji za Vaši spolupráci.

Starostka

Socha sv. Kryštofa

V projektu sochy sv. Kryštofa jsme se posunuli. Na veřejné schůzi 18. září před-

stavíme společně se sochařem Petrem Stalzrem studii sochy a plán revitalizace jejího

nejbližšího okolí. Přijďte se podívat, Vaše názory nás zajímají.

Starostka

Co se děje u dobrovolných hasičů?

15. července se náš sbor ve složení Libor Čech, Filip Houška, Lenka Novotná, Roman Novotný a Zuzana Sasková zúčastnil Memoriálu Evy Novotné v Nové Vsi. Naše družstvo skončilo na krásném 3. místě. Při této příležitosti se zároveň konala soutěž v lukostřelbě v rámci mikroregionu Hrádecko – Chrastavsko, kde naši obec zastupoval tým ve složení Jany Blažkové, Martina Blažka a Pavla Loukoty. Ti obsadili také krásné 3. místo.

Poslední červencový víkend se v naší obci konala tradiční Údolská pouť. Byli jsme požádáni o pomoc se stavbou a následnou demontáží stánků a posezení pro návštěv-

níky pouti. V sobotu nás navštívili naši přátelé z Pethau a za účasti starostů obou obcí byla slavnostně odhalena Lavička přátelství.

K 31. červenci se rozhodl na vlastní žádost ze sboru vystoupit Jiří Hübsch ml. s rodinou. I přes neshody, které před jeho odchodem ve sboru panovaly, bychom mu touto cestou chtěli poděkovat za jeho práci pro sbor po celou dobu jeho působení. Rozjednal například se společností Velebný & Fam s. r. o. zhotovení praporu pro náš sbor. Po odchodu velitele jednotky s touto společností jednáme i ve spolupráci s obcí. Pokud byste chtěli na prapor přispět, můžete

tak učinit příspěvkem na náš transparentní účet č. 213381230/0300, který je veden u ČSOB. Dárcům rádi vystavíme potvrzení o daru. Pokud někdo donesl peněžní dar v hotovosti J. Hübschovi ml., prosíme, aby se ozval Lence Novotné (telefonní číslo na vyžádání na obecním úřadě), kvůli vystavení příjmového dokladu a potvrzení o daru. Všem dárcům srdečně děkujeme!

A kdyby byl mezi vámi nějaký nadšenec, který by se chtěl stát součástí našeho sboru, neváhejte se ozvat starostce sboru Lence Novotné.

Za celý sbor Lenka Novotná

Muzeu betlémů svítá na lepší zítřky

Vážení spoluobčané, milí návštěvníci Muzea betlémů a hraček, než Vás seznámím s novinkami z údolského muzea, ráda bych krátce představila rodinu Loukotových, zájemce, kteří uspěli v soutěži o pronájem tohoto prostoru. Již třináct let žijeme v obci a ochotně se účastníme akcí na zvelebování vesnice. S tím souvisí i náš zájem o bezproblémový provoz místního muzea. Společně, každý podle možností vzdělání a schopností, realizujeme naši vizi. Od zveřejnění záměru obce v prosinci 2022, pronajmout prostory muzea, uběhlo několik měsíců, které se mnohým možná jeví jako měsíce nečinnosti a nedostatečné aktivity, ale věřte mi, nezahálíme.

Když v březnu 2023 došlo k fyzickému předání, mohli jsme vyhodnotit stav výstavních prostor i sbírkových exponátů a začít plánovat rozsah obnovy interiéru budovy i výstavní expozice.

To, co se na začátku jevílo jako snadno a rychle řešitelné, se někdy zkomplikovalo a rozsah prací se rozrostl. Včasný záchyt dřevomorky v druhém patře muzea zabránil poškození střešní konstrukce a půdních prostor i střecha jsou již opraveny, tak věříme, že to bylo první a poslední setkání s tímto nepříjemným protivníkem.

Zub času zapracoval i jinde v budově a konstrukce podlah v prvním patře vzala za své, oprava dřevěných částí v prvním patře budovy se ale již chýlí ke konci a jistě budete mile překvapeni výsledkem.

Mnoho času nám zabralo i vytvoření kon-

ceptu výstavy a využití půdních prostor, vymezení názvu výstavy vzhledem k legislativě a funkci výstavního prostoru, získávání informací o katalogizaci sbírkových fondů, restaurování, výstavbě a historii betlémů – vzhledem k hodnotě vystavovaných exponátů, ale i výběr vhodného mobiliáře a hlavně doplnění sbírek.

Jisté je, že s Muzeem betlémů a hraček, v podobě, jak jste jej znali, se již nesetkáte. V prvním patře najdete trvalou expozici betlémů a druhé bude místem setkávání, besed a krátkodobých výstav.

Samostatnou kapitolou je inventarizace betlémů, zjištění skutečného stavu a především nové uspořádání vystavovaných obecních, jednoho církevního a několika zapůjčených betlémů. Vzhledem k použitým materiálům, velikosti a zanedbané údržbě vystavovaných exponátů trávíme mnoho času čištěním a konzultacemi s odborníky z oboru betlémářství a restaurování, tak aby postupy byly co nejšetrnější a artefakty jsme nepoškodili. Cenné kusy budou svěřeny do péče odborníků.

A to je pouze začátek další etapy výstav betlémů v obci, kam se za touto tradicí jezdilo již v době předválečné. Před námi je dlouhá cesta renovací, výstavby expozic, zpracování získaných informací k historii i užitým technikám vystavených betlémů, převedení informací do elektronické podoby, navazování kontaktů nejen z oboru betlémářství.

Velké poděkování při realizaci patří všem

zúčastněným: zástupcům obce Kryštofovo Údolí, paní Bohunce Krámské (odborné rady a informace o betlémářství v Kryštofově Údolí), ing. Jandějskovi (statické posouzení konstrukcí), Martinu Blažkovi (oprava elektroinstalace), A. Sedláčkovi (oprava parket v 1. patře), p. Hesovi (oprava střechy), mému manželovi a synům za odbornou práci a jejich partnerkám za trpělivost, podporujícím sousedům i všem dalším fanouškům expozice betlémů.

Za rodinu Loukotových

Gabriela Loukotová

Byty v bývalé novinské škole mají své nájemníky

Je to již pár měsíců, co obec dokončila rekonstrukci bývalé školy v Novině č.p. 154 a vyhlásila záměr na pronájem čtyř nově vzniklých bytů. Musím uznat, že celý dům byl velmi vkusně zrekonstruován a i samotné byty svým zevnějškem lákaly k okamžitému nastěhování.

A proto netrvalo dlouho a každý byt již má svého nájemníka. A troufám si říct, že si všichni nájemníci navzájem dobře "sedlí" a

je z nich prima parta. Pokaždé je pro mě velkou radostí, když mám možnost s nimi trávit čas.

A tak jim přejeme, aby se jim v novém bydlení líbilo, aby se jim v bytech s výhledem na lesy a viadukt plnily sny a zkrátka aby žili v nových bytech klidný, spokojený a naplněný život.

Mad.

Placené parkování v obci

V průběhu září by měla být dokončena a zprovozněna placená parkoviště v centru obce. Jedná se o prostor vedle obecní hospody a parkovací plochu v centru pod terasami. Parkovací automat bude na mince i platební karty a jednotná cena parkovného bude 50,- Kč / den. Prostor pro parkování bude vyhrazen mobilními zátarasy. Trvale žijící občané i rekreanti, kteří budou občas potřebovat zaparkovat na placeném parkovišti si mohou na obecním úřadě vyzvednout povolenky k parkování a budou tak

ochráněni před případnou kontrolou od Policie. Parkovací karta není určena pro dlouhodobé, či snad každodenní parkování. Od 1. října tak začne zkušební roční provoz, který následně vyhodnotíme a systém případně doplníme. Věříme, že tato opatření přinesou finance do obecního rozpočtu. Předem děkuji za respektování nově nastavených pravidel.

Starostka

(ilustrační foto)

Ohlédnutí za uplynulými událostmi Jaká byla letošní pouť?

Pro mě poněkud náročná, to tedy říkám narovinu. Kdo mě zná, ví, že některé věci prostě potřebuju mít „v cajku“, jenže do guláše plánování letošní poutě jsem spadla přímo po hlavě (a ještě jsem předtím zakopla). Zkrátka agenda stánkového prodeje byla v šíleném chaosu a rozklíčovat ho se nám s Janou podařilo až po mnoha hodinách zoufalého naříkání a ještě zoufalejšího smíchu. Ale protože jsme „fakt dost dobřej tým“, podařilo se a vy jste si mohli užít naši údolskou pouť naplno.

Každý rok považuji pouť za zahájenou okamžikem ztišení na mši za všechny poutníky u kaple sv. Kryštofa v lesích nahore nad obcí. I ta letos proběhla za příjemného počasí za účasti asi dvou desítek poutníků.

Sobota byla velmi náročná již od samého rána! Okolo 9 hodiny ranní začali přijíždět prodejci, aby nachystali to nejlepší ze své tvorby na stánky na terasách, ve stáncích s občerstvením se začalo zatápět pod grily, narážely se sudy a přesně ve 12:30 byla pouť moderátorem Jakubem Marvanem zahájena. Odpoledne jste si mohli užít koncert na počest výročí 25 let přátelství s SDH obce Pethau v našem krásném kostele. Naše paní starostka pak společně se sympatickým starostou Petavy odhalila lavičku přátelství v parčíku naproti kavárně U Ježka. Společný den zakončili večeri v Údolance, kde se němečtí přátelé rozplývali nad velikostí podávaných řízků a chutí českého piva. Mezitím se na hlavním pódiu v centru obce vystřídali

bohatý kulturní program – zahájila kapela Surfellow, následovalo divadlo pro děti, Adam Janota a naše milá známá Těžká Barbora. Těsně po půl deváté rozvlnili naše těla chlapi z liberecké kapely Těla a po nich následovali skvělí Tres Udos.

V neděli brzy ráno jsme se my, organizátoři, sešli v centru obce, abychom posbírali poházené kelímky a odpadky a rej mohl směle pokračovat. V 11 hodin proběhla překrásná mše v kostele sv. Kryštofa, kterou na varhany doprovodil pan Roubal ze Strahovského kláštera a na hlavním pódiu hrála neúnavně kapela Aura, a to až do 16 hodin, kdy jsme celou pouť zakončili reprízou hry O hradním pánovi a krásné panně v amfiteátru na zahradě školky.

Za sebe bych velmi ráda poděkovala za nasazení celému organizačnímu týmu – Janě Blažkové, Ivanu Koblasovi, Luboši Bělinovi, Ondrovi Wágnerovi, Ondrovi Loukotovi a dalším hasičům, kteří pomáhali s přípravou, obci Chotyni a městu Chrástava za zapůjčení stánků a pivních setů a za ochotu pomoci, ale také všem prodejcům i účinkujícím, kteří se postarali o parádní atmosféru. A samozřejmě panu Růžickovi, který nám se svými pouťovými atrakcemi zase po roce rozproudil adrenalin v žilách a vykouzil úsměvy nejen na dětských tvářích. Další pouť nás čeká zase za rok, poslední víkend v červenci, ale vězte, že už máme v hlavě spoustu plánů a nápadů, jak to celé ještě vylepšit a jak naše sousedy překvapit. Myslím, že už teď se máte nač těšit! Přeji všem sousedům fajn podzim. *Míša Maderová*

19. ročník tenisového turnaje Kryštofák Open oslavil sport, setkávání a radost ze hry

V sobotu 26. srpna se na našich tenisových dvorcích odehrál již 19. ročník tradičního tenisového turnaje Kryštofák Open.

Turnaj letos přilákal šest statečných dvojic, které se postavily tváří v tvář na tenisovém dvorci. Počasí nám nakonec přálo a umožnilo odehrát celkem 15 zápasů! Vítězství však nebylo jediným cílem. Naopak. Kryštofák Open je známý svou atmosférou, kdy je důležitější radost ze hry a vzájemné setkání než vítězství. A letošní poslední srpnovou sobotu tomu nebylo jinak. Ve všech kláních šlo hlavně o radost ze hry, o setkání s přáteli a rodinnými příslušníky. Ocenění bylo připraveno pro všechny účastníky. Každý hráč si odnesl diplom jako vzpomínku na účast v turnaji. Nejlepší hráči se mohou pyšnit medailí a také věcnými cenami v podobě tekutých dáreků. Odměněna tak byla snaha a výkony každého hráče.

Zcela novým zpestřením turnaje byla účast profesionálního hráče, který nejen ukázal své dovednosti, ale také inspiroval všechny okolo k lepšímu sportovnímu výkonu.

Atmosféra na turnaji byla vskutku nezapomenutelná. Všechny dvojice soutěžící na dvorci cítily povzbuzování a podporu ze strany diváků. Výborný catering, realizovaný našimi přáteli a příbuznými, zajišťoval, že nikdo z přítomných nestrádal. Zvláštní dávku osvěžení i veselých cen dodal Bohemia Sekt, díky čemuž byl letošní ročník ještě speciálnější.

Závěr letní sezóny s tenisem a radostí. 19. ročník turnaje "Kryštofák Open" se ukázal být nejen sportovní událostí, ale také skvělou příležitostí k setkání, radosti a zábavě. Hráči, fanoušci a všichni přítomní si odnesli nejen sportovní zážitky, ale také vzpomínky na chvíle strávené na dvorci a v příjemné společnosti. Turnaj jednoznačně ukázal, že tenis může být spojením sportovního výkonu a zábavy pro všechny věkové skupiny. Očekáváme, že tradice turnaje bude pokračovat i v dalších letech, a že

nám přinese stále nové úžasné zážitky.

Pořádající TJ Kryštofovo Údolí, z.s. děkuje obci Kryštofovo Údolí za dlouhodobou podporu, která nám umožňuje v obci tenis provozovat.

Pokud se i vy chcete stát členem naší tenisové rodiny, přijďte také příští rok na turnaj, nebo ještě lépe, kontaktujte některého z členů TJ už dnes.

předseda TJ (hubkal@seznam.cz)

Co nás čeká? 10 let fungování Mraveniště

Srdečně zveme všechny, kdo s námi chtějí oslavit 10 let od založení Mraveniště.

Sejdeme se **23. září na „Mejdanu v Novině“ ve 14 hodin.**

Nabídneme výtvarné dílny, orientační běh lesem a další zábavu.

Naším prvním svěřencům je již 14 let.

Mají nějaké vzpomínky na školku? Znájí ještě slova básničky odříkávané před obědem? Kolik dětí z obce se v Mraveništi během deseti let potkalo? A chodí do školky také psi? *Staňa Fedurcová*

O Z N Á M E N Í Sběr objemného a nebezpečného odpadu v neděli 8. října 2023 9:00 – 15:00

Stanoviště:

- 1) naproti Janečkům (2. zastávka MHD)
- 2) u obecní stodoly
- 3) u Údolanky (otočka autobusu MHD)

Určeno pouze pro **velkoobjemový odpad** jako jsou koberce, matrace, pneumatiky apod. (tzn. odpad, který se nevejde do popelnice nebo pytle).

Nebezpečný odpad (baterie a akumulátory, zbytky barev, ředidel, tuků, kyselin a louhů, léků apod.) bude shromažďován po celý den vedle velkoobjemových kontejnerů a odvezen. Komunální a drobný odpad, který se běžně vejde do popelnice nebo pytle F.C.C., nebude pracovníkem u kontejneru přijat! Ledničky, televizory, pračky a ostatní elektroodpad do těchto kontejnerů NEPATŘÍ, svázejte jej za obecní úřad, odkud bude odvezen samostatně!

Děkujeme za respektování výše uvedených pokynů.

Mgr. Jana Blažková, starostka obce

Podzimní akce

Obec Kryštofovo Údolí Vás srdečně zve na

NOVINSKÝ MEJDAN

Oslava spojení Noviny a Kryštofova Údolí

23. ZÁŘÍ 2023

Program:

14:00	Slavnostní zahájení Orientační běh pro děti všech věkových kategorií Výtvarné dílny pro děti i rodiče
15:00 - 15:30	Divadelní představení AŽ OPADÁ LISTÍ Z DUBU
16:00 - 17:00	Kapela POTOMEK
17:00 - 17:30	Klání v přetahování lanem kryštofoúdolští vs. novínští - kategorie ŽENY a DĚTI
17:30 - 18:30	GERALD CLARK s kapelou
18:30 - 19:00	Klání v přetahování lanem kryštofoúdolští vs. novínští - kategorie MUŽI
19:00 - 20:00	Kapela LESSYHO WOHEŇ - I. blok
20:00 - 20:30	Promítání filmu MOST, KLOBOUK A LÁSKA
20:30 - 22:00	Kapela LESSYHO WOHEŇ - II. blok
22:00	Ohňostroj

O občerstvení se postará parta z Údolanky, která pro vás
již od 12 hodin chystá bohaté hody,
a maminky dětí ze školky, které předvedou to nejlepší ze svého pekařského
umění.

K zakoupení budou předměty s motivem Noviny i Kryštofova Údolí,
ale také školky Mraveniště, která oslaví výročí 10 let od založení.

Těšíme se, až se spolu všichni potkáme!

Kalendář akcí – podzim 2023

18. září Sbírka Diakonie Broumov / OÚ Kryštofovo Údolí
23. září NOVINSKÝ MEJDAN
3. října Setkání s panem Žáčkem / knihovna
2. listopadu Dýňování v knihovně a rozsvícení hřbitova / knihovna
25. listopadu Dosazování aleje
- od 2. prosince Advent v Kryštofově Údolí

Knihovna v Kryštofově Údolí
Vás srdečně zve na

SETKÁNÍ S PANEM ŽÁČKEM

Kdo by neznal knihy pana Žáčka? A kdo by je jako dítě nemiloval? Přijďte na milé setkání se samotným autorem dětských knížek, které ovlivnily celé generace dětí!

Protože se panu Žáčkovi špatně hovoří, budeme hovořit především my – přineste s sebou své nejoblíbenější knížky, které pan Žáček napsal.

Každý z nás přečte úryvek ze své oblíbené knížky ostatním. Kničky si pak můžete nechat podepsat samotným autorem.

3. ŘÍJNA 2023

Od 16:30 hodin

Na půdě obecního úřadu

DÝŇOVÁNÍ

KRYŠTOFOVO
ÚDOLÍ
—
KNIHOVNA
—
S SEROU
DÝNĚ A NOŽE

**2/11
2023
16:30**

DLABÁNÍ DÝNÍ / VÝROBA PODZIMNÍCH DEKORACÍ / TVORBA MASEK
LAMPÍONOVÝ PRŮVOD KE KOSTELU / ZAHÁJENÍ DUŠÍČEK
ZAPÁLENÍ SVÍČEK

V případě zájmu, prosíme o přihlášení osobně na obecním úřadě
v úředních hodinách, telefonicky 772 634 282 nebo e-mailem
info@kudoli.cz.

Z údolské kroniky 1928

Kronika

Od roku 1920 musí obce ze zákona zaznamenávat historické skutečnosti. Byla proto zvolena komise, zabývající se historií obce. Předsedou komise a vedením kroniky byl pověřen farář Egerer, členy pak Emil Kabelatsch a Franz Sitte.

Koncem roku předal bývalý kronikář Rudolf Richter z č. 82 kroniku novému kronikáři, protože ale nic nezaznamenal, musí se vše dodatečně zaznamenat.

Obyvatelstvo

Jedna rodina se odstěhovala, 4 se přistěhovaly. Narodilo se 6 chlapců, 8 děvčat, 3 děti se narodily v domově pro šestinedělky v Liberci, 3 děti jsou nemanželské. Zemřeli 3 muži, 4 ženy a 7 dětí.

Nejstarší zemřelý byl revírník Josef Rösler z č. 179 ve věku 84 let, nejstarší žena Marie Löwenfeld z č. 109 ve věku 76 let.

Sezdány byly 4 páry v kostele, 1 pár na úřadě.

Domy

Stavatel Josef Hermann postavil dům č. 194 pro Heinricha Scheuflera.

Požár

3. února odpoledne hořel dům č. 174 (nad Slovákem). Patřil pokrývači F. Luhovi z č. 60 a bydlely v něm rodiny Richterů a Königů. Zasahovali hasiči z Údola a Noviny.

Počasí

Zimní bouřky byly 11. 2. a 18. 2. Léto bylo velice horké, v některých dnech bylo na slunci +50°. Často hořelo podél trati od jisker od lokomotiv. Nejteplejší měsíc byl červenec. Bouřek bylo v roce 28, poslední 3. 11. Úroda i přes suché počasí velmi dobrá. Sena dosti, ovoce a brambor dostatek. Přesto stoupla cena brambor za 1 q z 50 Kč na 70 Kč.

Přehled některých cen – mléko 2,30, máslo 8,00, mouka 4,30, maso 18,- až 20,-, chléb 6,00, cukr 6,20 Kč.

Okres

1.12.1928 byl zrušen okres Chrástava, nyní

patříme pod Okresní úřad Liberec.

Volby

Poprvé od vzniku republiky proběhly 2.12. volby do okresních a zemských zastupitelstev. Do okresních byly zastupitelé ze 2/3 voleni a z 1/3 jmenováni vládou.

První zasedání zemského zastupitelstva v Čechách měl 120 zástupců, z toho 80 bylo voleno a 40 jmenováno vládou jako odborníci. Vše na základě nového Zákona o správní reformě (Zákon o organizaci státní správy z roku 1927 – pozn. PBH).

Nejvíce se zákon dotkl Moravy a Slezska, které se staly jedním zemským územím.

Rekreace

Pro ideální možnosti rekreace v naší obci založil horský spolek Sdružení pro pozvednutí cizineckého ruchu. Učitel Max Tschiedel ve funkci náčelníka spolku na veřejném shromáždění podal rady místním občanům. Při pochůzce obcí pak bylo k dispozici nabídnuto 35 místností s 75 postelemi. Obec dala k dispozici 200,- Kč na reklamu, prospekty byly rozeslány do CK doma i v zahraničí. Na tomto základě trávilo svou dovolenou v obci na 80 dovolenkářů, většinou ze zahraničí.

Knihovna

V knihovně je 345 svazků, z nichž 122 patří místní skupině Svazu Němců v Čechách. V průběhu roku přibýlo 98 svazků. Čtenářů bylo 82, 64 mužů a 18 žen. Obec podpořila knihovnu 600,- korunami.

Zloděj

V noci z 5. na 6.12. vnikl do kostela zloděj. 30.12 jej dopadla liberecká policie. Byl to známý vykradač kostelů z Petrovic u Jablonného, měl za sebou 34 vlámaní. Do kostela se dostal přes sakristii.

Betlémy

Na Vánoce jsou vystaveny betlémy v hostincích: „U dobré naděje“, „Zlatá hvězda“, „Clamské Švýcarsko“, u Josefa Müllera a Franze Pohla jun.

Výročí

10. výročí vzniku ČSR bylo v celé republice více, někde méně slaveno.

Jahnův kámen

21.10. byl odhalen Jahnův kámen u vchodu do obecního lesa. Byl přivezen ze Spáleného. Slavnostní řeč držel učitel Tschiedel, hajný Hergesell zasadil za kamenem dub. Zúčastnily se všechny spolky. Pomník je odhalen ke 150. výročí narození F. L. Jahna (1778 – 1852), zakladatele německého tělovýchovného hnutí. Náklady činily 800,- Kč.

Zastupitelstvo

Nové OZ, zvolené v loňském roce, žádalo kontrolu hospodaření za bývalého starosty Rudolfa Richtera z č. 82. Odhalilo zpronevěru cca 10000,- Kč. Když se Richter ohradil, bylo mu oznámeno, že věc převezme státní zastupitelství. Na to se R. Richter zavázal 10000,- Kč vrátit obci, rezignovat na post zástupce starosty, když OZ stáhne své oznámení státnímu zastupitelství. To se stalo a tak skončila éra člověka, který měl mnoho let neomezenou moc a také neomezenou důvěru.

Letadlo

Pozoruhodnou událost zažila obec, když po několik dní přelétávalo obec od Dlouhé hory k Ještědu kovové dopravní letadlo Junkers, vždy ráno v 9.00 a v 17.00 zpět.

Pakt

27.8. podepsalo Německo, Anglie, USA, ČSR a Itálie mezinárodní smlouvu, že nikdy nepoužijí k řešení vzájemných sporů válku (Briand-Kellogg pakt, podepsán v Paříži, celkem se k němu připojilo 62 států – pozn. PBH).

100 letá

Karolina Jung z Liberce oslavila na Štědrý den 100. narozeniny ve vsi svězesti. 24. 1. 1929 ale skonala.

*S použitím HEIMATPOSTU č. 150/2014
Leonhard Řehák.*

Z historie

Dobrý den přejí, sousedé.

Pohodlně se posadte do svého křesla či židle, k sobě si připravte svůj oblíbený nápoj a vydejte se se mnou na dalekou cestu historií naší obce, Kryštofovo Údolí.

Jedné obce? Nebo je obcí více?

Máme první otázku, můžeme ji ihned zodpovědět: Kryštofovo Údolí sestává ze čtyř obcí, které se jmenují Novina, Kryštofovo Údolí a Rokytnice.

Moment – čtyři obce, tři jména? Ano, tři jména. Rokytnice jsou totiž dvě – Rokytnice

grabštejnská a Rokytnice lemberská. Ale o nich si budeme vyprávět někdy jindy.

Dnes si budeme vyprávět o obci, která je nejvýše položená, jejíž katastr dosahuje až do Tetřevího sedla (neboli Výpřeže) a z druhé strany pod č.p. 14 a č.p.170 - pod nádraží Novina.

Novina (Neuland)

Kdy vznikla? Některé prameny uvádějí první písemnou zmínku o její existenci rok 1581, kdy se objevuje v soupisu majetku pro smlouvu, kterou dcera Viléma z Illburku,

Anna Kurzbach s manželem, prodává lemberské panství panu Jindřichovi Berkovi z Dubé. Ovšem jiný pramen, hraniční spor mezi lemberským a československým panstvím z roku 1557, uvádí jako lemberského svědka Víta Feixe z Neylendu. Je tedy pravděpodobné, že již Novina existovala?

Pokud bychom tento pramen z roku 1557 vzali jako potvrzení existence Noviny, zdá se, že je nejstarší částí nynější obce. Možné je to i proto, že zde jsou příznivější podmínky pro zemědělství, nebyla zdaleka tak

obklíčená lesy, jak je nyní. Na starých fotografiích je např. kaple sv. Kryštofa vidět uprostřed polí a luk.

Dlouho byla samostatnou obcí, až do roku 1850, kdy se spojila s Kryštofovým Údolím. Opět se osamostatnila v roce 1875 zvolením vlastního zastupitelstva – měla dva radní, šest členů a jeden virální hlas, který patřil hraběti Clam-Gallasovi. Prvním předsaveným obce se v roce 1875 stal Josef Sieber.

Děti zatím chodily do Údolské školy; ovšem protože obecní zastupitelé odmítli příspěvek na rozšíření školy, postavil liberecký architekt Horn za 11000 zl. v letech 1887–1888 novou školu. V roce 1888 ji farář Tschörner vysvětil. V budově školy měli své sídlo od roku 1892 i hasiči.

Než se pustíme do dalšího vyprávění, pojďme se podívat na pár dat :

1763 – na hranici Křížan, Zdislavy, Noviny a Údola, na katastru Noviny, postavili lidé Kapli sv. Kryštofa.

1766 – v Křížanském sedle stojí pískovcová Pieta.

1840 – v zatáčce silnice, naproti č.p. 162, postavil Karl Walter Boží muka.

1864 – byla upravena silnice z Kryštofova Údolí.

1888 – byla prodloužena přes sedlo do Křížan.

1896 – začala se stavět železniční trať z Teplic do Liberce, která vedla přes Novinu a

dále Kryštofovo Údolí.

1898 – začal se razit 815 m dlouhý tunel mezi stanicemi Křížany a Novina, hotov byl 1900.

1900 – je zprovozněn 29 m vysoký a 230 m dlouhý viadukt, vedoucí přes část Noviny, zvanou Haudorf. Dnes je technickou památkou (ten viadukt, samozřejmě).

16.9.1900 – projel první vlak z Teplic. Celá trať se jmenuje Ústecko-teplická dráha (ÚTD). Pro zajímavost – na chvíli odskočíme do cíle této dráhy, do Liberce – protože se vedení ÚTD nedohodlo s vedením místního nádraží, museli si zbudovat vlastní budovu. Dnes je z ní nákladové nádraží, kolem kterého z nádraží Liberec projíždíme. Je zvláštní, když si uvědomíme, že aby naši předchůdci mohli přestoupit na jiný vlak, museli ujít možná až dva km na další nádraží.

V roce 1833 se v Novině nacházelo 81 domů, v nichž žilo 562 obyvatel, v roce 1869 86 domů a 722 obyvatel, v roce 1890 86 domů, ovšem jen 370 obyvatel. Mohlo za úbytek obyvatel vystěhovalectví do Ameriky? Nejspíše.

Haudorfem (už zmiňovaná část Noviny směrem od Ještědu) protéká potok Rokytky, na němž stával i mlýn (dnes je v něm penzion Mlýn, bývalý Uran). Následující mlýn, v němž je dnes Údolanka, není v katastru Noviny, ale již Kryštofova Údolí (omyl například uváděný v knize Miloslava

Nevrlého – Kryštofovo Údolí Putování ča-sem a krajinou).

V roce 1923 se Novina stala opět součástí tehdejšího Údola sv. Kryštofa, spolu s oběma Rokytnicemi. Definitivně administrativně ovšem toto spojení bylo potvrzeno až po roce 1945. Proč tomu tak bylo, netuším. Letos je to tedy 100 let, co je Novina členem společenství, zvaného Údol sv. Kryštofa, nyní Kryštofova Údolí.

Co napsat závěrem?

Když jsem do „Oudola“ začal jezdit jako malý šestiletý kluk do chaty nad Elstnerovými, kterou nechal v šedesátých letech minulého století postavit můj dědeček JUDr. Ježek, byla pro mne Novina velkou dálkou, plnou dobrodružství.

V dospělosti, kdykoliv jsem mohl, projížděl jsem přes tuto krásnou obec s pocitem, který přicházel při přejezdu Křížanského sedla, že se vracím domů. Pak přišel Údol a když jsem míjel konec obou Rokytnic, cítil jsem smutek.

Je tu krásně a mám to tu rád.

Poděkování: Leonovi Řehákovi za připravené podklady, z nichž jsem mnohé použil.

Miloslavu Nevrlému a jeho knize o Kryštofově Údolí (Kryštofovo Údolí – Putování ča-sem a krajinou).

Janě Blažkové a Míše Maderové za konzultace.

A vám, že jste dočetli až sem.

Petr Brtník Hanka

Stěhování do Noviny

Sára:

Však to zná téměř každý... Stěhování.

Po dlouhém a usilovném hledání nám byl seslán přímo z nebe byt našich snů... Malebné místo v lůně přírody... Ano, takové přání jsme si vyslali. Bydlíme nyní v Novině, v místní bývalé zrekonstruované škole.

A máme z toho radost! Již to bude měsíc, co jsme se přestěhovali, a i když je stále co dořizovat, s úsměvem vzpomínáme na první dny, kdy by si člověk do stěhování chvílemi snad i nejraději rozmyslel.

Matouš to příznačně zachytil v krátkém tex-

tu napsaném čerstvě po našem přesídlení. Třeba vás na chvíli povznese či pobaví. :-)

Matouš:

Čtvrtá noc v novém bytě! Konečně mohu vyfotit alespoň psa a gauč s králíkem se sklopenýma ušima...

Je to jeden z koutů, kde to vypadá po neúnavné snaze vkusně a uklizeně, respektive nepřipomíná to spoušť po bombě z Hirošima a Nagasaki...

Sice jsme zde stále zatím relativně po tmě, respektive nemáme ještě lustry, ale s lampičkami a svíčkami to vypadá docela ro-

manticky... nebýt tedy kolem zátiší nevybalených krabic a tašek.

Nicméně i to je úspěch! První dny jsme si zde připadali jako v zákopové válce v první linii, kdy člověk krabice přelézal a přeskakoval v nadějném módu, že najde zrovna to, co je potřeba...

Hledali jsme neustále pro nalezené věci z krabic útočiště, rozvrhli jsme i strategii rozmístění nových skříní, regálů a polic, které je třeba ještě naverbovat, abychom se ze zákopové války alespoň dostali do nové podoby jakéhosi muzea vystavených předmětů v kuchyni a v obývacím pokoji...

Zatím tu tak obývají (obsadili tento prostor), ale věřím, že je jednou osvobodíme ze zajetí role strašidel a nástrah, které vedou k deformaci palců, když jdete v noci na záchod a nevíte, kde jste si nechali zápalky a kde je umístěná další lampa...

Také věřím v novou světelnou misi, která vnese do nového útočiště více světla v podobě lustrů a zaplaví náš domov harmonickým světlem, u kterého nehrozí, že vyhoříte hned po přestěhování.

Z nového formujícího domova podává zprávu bojovník světla, ze světelné mise v podobě vybraní nových lustrů, Matouš Svoboda. Nechť vás síla a světlo provází!

P.S. Už svítíme a náš domov světlem jenom září!

Sára Lojková a Matouš Svoboda

Kryštofovo Údolí se chystá zatancovat s odpadem

Milí obyvatelé Kryštofova Údolí!

Přicházíme k Vám s Novinou, která Vám zaručeně příjemný den, aneb třídění odpadu jako zpráva tohoto roku! Ano, slyšíte správně, naše malebné údolí se chystá zatancovat s odpadem, a kdo se k tomu nepřidá, o hodně přijde. Jde o poselství zodpovědnosti s netradičním poselstvím.

Plastové lahve a tetrapaky. Kdo by to čekal, že si chtějí zatančit?

Ano, sice nejsou zrovna špičkovými tanečníky, ale kdo nám říká, že nemohou mít svůj moment slávy?

Pokud se k nim budeme chovat s úctou a pochopením, ony nám za to ukážou své skvělé načasované sešlápnutí! Stačí je jen sešlápnout do rytmu hudby, vymývat a správně třídít s úsměvem. Ať už to jsou lahve od vody, džusu či oblíbeného pomerančového sirupu, každá z nich může přispět jedinečným rytmem tónu sešlápnutí pro čistější prostředí a pro úspornější místo v kontejneru.

Kartony – ty nejsou známkou nudy!

Kartonové krabice se také chtějí připojit k tanečnímu vystoupení, u kterého nesmíme chybět! Víte, kartony mají rády jistotu, a proto jsou nejlepším partnerem pro pečlivé třídění. Jedině vy můžete krabice ladnými a harmonickými pohyby roztančit tak, že se rozloží a tím opět zbyde více místa v kontejneru! A kdo ví, možná nám předvedou dokonalý taneční výstup i s prázdnými krabičkami od cereálií.

Tancujeme i s kovy!

Kovy jsou ti nejlepší taneční partneři – pevní, odolní a vždy připraveni na akci. Ale naše kovy mají také svou jemnou stránku – jsou recyklovatelní! Staré plechovky, víčka od sklenic, dokonce i starý hrnec sevřený v tanečním objetí... To všechno může být součástí taneční párty, která zvedne náladu nejen vám, ale i naší planetě. Kovy se totiž rozkládají i staletí, a tak je důležité se o ně náležitě postarat.

Taneční sázka na sklo

Na skla nesmíte jít zhurta, jsou křehká a

rozmanitá, čistá i barevná, průhledná i matná, a přesto nikdy neztrácí svou krásu! Stačí odstranit víčka a uzávěry, a sklo je připraveno na svůj grandiózní taneční výstup. A co na tom, že všichni víme, že je to jednoduché – neznamená to, že tím ztrácí na svém tanečním kouzlu. Právě naopak! Jinak by se také mohlo stát, že nás sklo bude strašit po tisíce let, než se v přírodě definitivně rozloží! Zatančeme si s ním tedy obratně a zodpovědně.

Proč je to vlastně důležité?

Třídění odpadu není jen o tom, že si s ním užijeme spoustu zábavy. Je to způsob, jak můžeme dát naší planetě nádech čerstvého vzduchu a pomoci zachovat krásu našeho Kryštofova Údolí. Recyklace pomáhá šetřit energii a zdroje, a také brání tomu, aby se náš krásný kraj stal skládkou odpadu.

Závěrečný taneční výstup s poděkováním

Drazí obyvatelé, ať už je vám 5, 25 nebo třeba 80, třídění je pro všechny. A tak Vám chceme vyslat velký dík za to, že se chcete přidat k naší skvělé taneční párty s odpadem. Věříme, že společnými silami uděláme náš domov ještě krásnějším a udržitelnějším místem a za krátké zatančení si s odpady to přeče stojí, nebo ne?

S láskou a tanečním nadšením,

Vaše místní ekologická crew:
Matouš Svoboda a Sára Lojková

Diakonie Broumov
sociální dražstvo, Husova 319, 550 01 Broumov

SBÍRKA SE USKUTEČNÍ
18. září 2023
od 8 do 16 hodin
na OÚ Kryštofovo Údolí

SEZNAM VĚCÍ, KTERÝMI MŮŽETE PŘÍSPĚT DO SBÍRKY:
Veškeré letní a zimní oblečení
(damské, pánské, dětské)
Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
Látky
(minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
Domácí potřeby
(nádobí bílé i černé, skleničky) zabalené do krabic
Pérové přikrývky, polštáře a deky, peří
Obuv – nepoškozená a v párech (svázaných gumíčkou)
Kabelky, batohy, drobné předměty z domácnosti bez poškození (dekorace, bižuterie...)
Hračky – nepoškozené a kompletní
Menší elektrospotřebiče i poškozené
Hygienické potřeby, drogistické zboží
Časopisy, noviny, knihy

PROSÍME VŠE ZABALENÉ V IGELITOVÝCH OBALECH, NÁDOBÍ V KRABICÍCH

VÁŽENÍ DÁRCI,
prosíme, aby vše co darujete, bylo funkční. To znamená především funkční zipy u bund, mikin a ostatních oděvů, funkční zipy a kolečka u kufrů, tašek a batohů. Nefunkční zapínání nejsem schopni opravit. **Děkujeme!**

VÍCE NA
www.diakoniebroumov.org
www.facebook.com/broumovdiakonie
Tel.: 491 524 342, 739 999 112,
603 287 387

VĚCI, KTERÉ VZÍT NEMŮŽEME:

- ledničky, televize, počítače, matrace, koberec - z ekologických důvodů
- nábytek
- znečištěný a vlhký textil

Prosíme, podpořte vyhlášenou veřejnou sbírku na čísle účtu:
50016-1302698349/0800

Placená inzerce

NABÍZÍM LEKCE TENISU

pro zdokonalení techniky, seznámení se s taktikou podle herních dovedností, či čistě pro radost!

Jsem tenisový trenér nově přistěhovaný do Noviny, 33 let a pro pravidelné hraní tenisových nadšenců mohu udělat zajímavou cenu (podle četnosti). Matouš Svoboda, 775 743 219.

Petr Hanka dodává

mosazné fitinky, materiál PPR, PE, HT, rychlospojky, vodovodní baterie, ze skladu či na objednávku, zajišťuje opravy či instalace vodárenských sestav, odborné studnařské práce.

Ve své **NÁPOJCE** nabízí kompletní SORTIMENT PLECHOVEK Vratislavického pivovaru, francouzská a italská vína od renomovaného dodavatele Dobrá vína s.r.o. Praha, nejen lahvová, ale i rozlévaná.

Petr Hanka, Brtník Obchodní s.r.o., Kryštofovo Údolí 38, tel.: 773 744 201

Podzimní recepty

Ahoj, já jsem Josefínka a chtěla bych se s vámi podělit o recepty, které znám. Je mi devět a ráda pomáhám doma vařit a ráda vařím i sama.

DÝŇOVÉ HRANOLKY

Na 4 porce budete potřebovat:

- 1 kg dýně hokkaido (800 g)
- 4 sušená rajčata v oleji
- půl citronu
- 4 polévkové lžíce oleje (můžete použít olej z rajčat)
- 4 polévkové lžíce různých semínek (např. slunečnicová a dýňová)
- 1 kávová lžička soli

Dýni omyjte a rozkrojte na půlku a lžící vyškrábněte semínka. Dýni rozkrájejte na proužky silné jako prst (ale prst ne). Sušená rajčata nechte okapat a nakrájejte na kostičky a vymačkejte šťávu z citronu.

Rajčata, citronovou šťávu, olej a semínka promíchejte, ve směsi obalte dýňové hranolky a osolte je. Pečící plech vyložte pečícím papírem a předehřejte troubu na 200 °C (horkovzdušnou na 180 °C)

Dýňové hranolky vyskládejte na plech a dejte péct do horké trouby na mřížku nasazenou na střední drážku. Hranolky jsou hotové za 20 – 25 minut. Jako příloha jsou výborné třeba pečené brambory.

TĚSTOVINY SE ZELÍM

Na 4 porce je potřeba:

- 200 g těstovin (nejlépe spirály nebo kolínka)
- 1 malá hlávka bílého zelí (asi 800 g)
- stroužek česneku
- 1 cibule
- 2 polévkové lžíce řepkového oleje
- 200 g mletého hovězího masa
- sůl
- 1 kávová lžička mleté papriky
- 100 g zakysané smetany

Napusťte do hrnce hodně vody, uveďte do varu a těstoviny vařte tak dlouho, aby byly příjemné na skus. Z vody, ve které se těstoviny vařily, odlijte 100 ml (půl hrnku) a dejte ji stranou. Zbytek těstovin sceďte přes cedník. Zelí omyjte, podélně rozkrojte a velkým nožem na zeleninu (nejlépe keramickým) nakrájejte napříč na tenké nudličky. Tvrdý košťál vyřízněte. Oloupejte česnek a cibuli a rozkrájejte na jemné kostičky. Na velké nepřilnavé pánvi rozpalte řepkový

olej, přidejte mleté maso s cibulí a česnekem. Pak přidejte koření, sůl a papriku. Opékejte tak dlouho, až je maso hnědé a křupavé. Stále míchejte a potom přidejte na pánev nakrájené zelí a při mírné teplotě poduste. Přikryjte pánev pokličkou a nechte dusit ještě asi 20 minut, dokud není zelí měkké. Krátce před dovařením přilijte k masu a zelí odloženou vodu z těstovin. Potom lehce přimíchejte zakysanou smetanu, nakonec přimíchejte i těstoviny a dohromady všechno prohřejte. Můžete dochutit a je to hotové.

Jako vegetariánskou verzi můžete místo masa nasekat vlašské ořechy.

Přeji vám zábavu a štěstí při vaření a ať vám chutná.

Josí Maderová z Pětidomků

Stolní kalendář na rok 2024 je věnován historické trase Hřebenovky z roku 1903

Ikdyž začátek nového roku 2024 je ještě daleko, v srpnu vyšel nový týdení stolní kalendář se starými nostalgickými pohlednicemi a dokumentárními fotografiemi.

Tentokrát se s autorem můžete vydat po místech staré, té původní, Hřebenovky vyznačené v roce 1903. Po kopcích, po skalách, po chatách a hospodách, kterými procházeli první turisté a milovníci hor už na počátku 20. století. Psal se duben 1902, když se sešli ve Varnsdorfu zástupci tehdy německých horských a turistických spolků ze severu Čech a jižní Lužice, včetně toho u nás nejznámějšího: Ještědsko-jizerského horského spolku (*Gebirgsverein für das Jeschken- und Isergebirge*). Výsledkem jejich jednání byla dohoda o vyznačení tzv. hřebenové turistické cesty – Hřebenovky z Růžovského vrchu na Ještěd (*Der Kammweg Rosenberg – Jeschken*). Stalo se tak v roce 1903 a tato šedesátikilometrová trasa byla jednou z prvních dálkových značených cest. A pro velký úspěch byla brzy prodloužena, a to směrem západním k Milešovic, tzv. Kuželová cesta (*Kegelweg*) a její východní konec dosáhl až na vrchol Sněžky.

Hřebenovka byla značena speciální značkou, se kterou se už zase na trase i v mapách

můžete setkávat. Má podobu modrého čtyřzubého hřebenu v bílém poli.

Události po skončení druhé světové války daly na Hřebenovku zapomenout. Většina lidí z pohraničí byla vysídlena, noví sem přišli. Převažující němčinu nahradil jazyk český. Trvalo to dlouho, než dosídlenci získali vztah k místům i krajině, kde začali novou živost. Dnes už Hřebenovka zase žije! Cestu od rozhledny Štěpánka absolvujeme po „nové“ severní části Hřebenovky přes

Jizerku, Smědavu, Albrechtice u Frýdlantu, Grabštejn až na Trojzemí a Žitavu.

Projít ji můžete jen s malým batůžkem se svačinou na zádech.

Kalendář můžete zakoupit v úřední hodiny i na Obecním úřadě v Kryštofově Údolí.

Více informací najdete na webu vydavatele: www.recodesign.cz

Dokumenty doplňují krátké texty autora.

Ivan Výdra, autor a vydavatel

Hřebenovkou z Žitavských do Jizerských hor

aneb výprava po staré Hřebenovce z Růžovského vrchu přes Ještěd na Štěpánku a zpět do Trojzemí

Co ta hromada toho hnoje?

Je předjaří, krásné slunečné nedělní odpoledne, vracím se z posledních zimních ski-alpů a projíždím úchvatným alpským údolím Zillertal. Nemohu se vynadávat na podhorské pastviny a louky. Je to tak nádherná až zářivá zelená barva kontrastující s třpytem zbývajících sněhu. Každou louku snad bez výjimky doplňují někde ještě kouřící kupky hnoje vyvezené po zimním ustájení dobytka. Říkám si, to je nádhra jen kdybych měl tolik hnoje to by byly doma louky!

A neuvěřitelnou souhrou náhody mi zrovna volá Jana (starostka): „To je tvůj ten hnůj na louce pod nádražím?“

„Ano vyvážím ho tam celou zimu a na podzim ho budu rozmetat.“

„Volají občané, není to pěkné a zavání to až k lavičce, občanům se to nelíbí. Dá se s tím něco dělat?“

Vše jsem Janě vysvětlil a poprosil, ať to vysvětlí občanům. Hned jsme se také dohodli, že by to chtělo trochu osvěty, a tak se také nyní děje.

Dlouhá cesta domů byla plná přemýšlení, jak je u nás celkově pokřivený náhled na zemědělství. Zvláštní je, jak kdekoli v Alpách v podhorských obcích vylezete z auta a ihned cítíte ten „selský odér“ a přesto to tady všichni tolerují a možná i čekají. Proč asi působí na naše lidi jinde tak vzácný a potřebný hnůj, jako hromada tlejícího „bordelu“? Musím ale zároveň doplnit, že ne na všechny, protože po dva roky mi někdo trvale hnůj odvážel a jeden rok dokonce i pohrabal hnojiště. Proto jsem přesunul hno-

jiště výš, aby se k němu nedalo tak lehce zajet.

Odborně: Hnojení je nezbytné pro zajištění úrody a kvality píče. Klíčovými živinami je převažující dusík, fosfor a draslík. Efektivní hnojení je důležitou součástí udržitelného zemědělství.

Až někdy půjdete k údolskému nádraží, zastavte se a porovnejte, jak vypadá louka po Vaší pravé straně (tzv. církevní) a ty ostatní, na kterých „hospodaří“ jiní sedláci. Ano, ještě to není ta zářivá zeleň z Tyrol, ale ten rozdíl vidět určitě je. Až bude v půdě více dusíku, musí se ještě srazit PH aplikací přírodního vápence. Takže se nelekejte, až

uvidíte bílé povápněné louky, nikdy nebudu aplikovat žádná chemická hnojiva.

A tak se tímto omlouvám spoluobčanům za „nevoňavé“ rozhledy z lavičky pod nádražím. Prosím o trochu tolerance. Brzy se snad dočkáme nádherných pohledů na zelené i květnatě bohaté louky.

Nevnímejte jen „odér“ nebo to, že vás na silnici zdržujeme traktorem nebo koňmi. I to je naše práce a nezapomeňte prosím, že právě poctivé zemědělské hospodaření utváří a formuje naši malebnou krajinu.

Radek Nováček,
včelař, soukromý zemědělec

Slova v písku

Když píšeš klacíkem slůvka do písku, je naivní si myslet, že si je přečteš někdy později...

Vítr je odvane, déšť smyje a zbude jen ten písek...

Stejně je to s přítomností, již se k ní nelze vrátit, každý moment je jedinečný a zapsat každou chvíli lze jen jednou, proto ji piš, jak nejlépe dovedeš...

Život ji sice smaže, vítr odvane, déšť smyje, ale zrovna tak ti život nabídne další a další jedinečnou chvíli a je jen na tobě, jak s ní naložíš ✨

Matouš Svoboda

Dospělí čekají celý týden na pátek, celý rok na léto a celý život na štěstí.

Děti nemají čas na blbosti. Jsou šťastné teď.

ZPRAVODAJ OBCE KRYŠTOFOVO ÚDOLÍ

Vydává: Obec Kryštofovo Údolí čp. 166, 460 02 Liberec 2

Evidenční číslo: MK ČR E 20264

Kontaktní osoba:

Mgr. Jana Blažková, tel.: +420 725 071 046, e-mail: starosta@kudoli.cz

Míša Maderová, tel.: +420 724 276 817, michaela.mad@seznam.cz

Sazba a tisk: RECo design s.r.o. Chrastava, www.recodesign.cz

Elektronická verze Zpravodaje je ke stažení na obecních internetových stránkách.

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU, KONTAKTY

Pondělí: 8:00 – 11:30 12:30 – 16:00 hod.

Středa: 8:00 – 11:30 12:30 – 17:00 hod.

Starostka: Mgr. Jana Blažková, tel.: +420 725 071 046

Místostarosta: Luboš Bělina, tel.: +420 608 741 074

Referentka: Míša Maderová, tel.: +420 722 634 282

e-mail: info@kudoli.cz

internet: www.krystofovoudoli.eu

Na tomto vydání Zpravodaje se podíleli: Petr Brtník Hanka, Míša Maderová, Jana Blažková, Radek Nováček, Lenka Novotná, Sára Lojková, Josefína Maderová, Gabriela Loukotová, Leonhard Řehák, Tomáš Hubka, Stanislava Fedurcová, Matouš Svoboda.

Máte-li náměty na zajímavá témata, která by spoluobčané mohla oslovit, budeme rádi, když nás kontaktujete. Pokud byste rádi sami napsali článek do našeho Zpravodaje, vítání jsou všichni pravidelní i nepravidelní přispěvatelé!